

ZAŠTO I KAKO KOMERCIJALNE ORGANIZACIJE DOPRINOSE OpenStreetMapu

O korporacijskim aktivnostima na OpenStreetMapu (OSM) već je pisano u Geodetskom listu (Frančula 2020). Ovdje dajemo kratki prikaz novog istraživanja o motivacijama komercijalnih organizacija za aktivnosti na OSM-u. Ochoa-Ortiz i Re (2025) ispitali su motivacije i metode komercijalnih organizacija za doprinos OpenStreetMapu na temelju polustrukturiranih intervjua sa zaposlenicima većeg broja komercijalnih organizacija i Zaklade Overture Maps. Komercijalnih organizacija najviše je iz SAD-a 16, zatim Njemačke 6, Indije 3, Irana i Ujedinjenog Kraljevstva po 2 i po jedna organizacija iz 13 država (Australija, Austrija, Bjelorusija, Češka, Estonija, Kanada, Moldavija, Nizozemska, Rusija, Singapur, Švedska, Švicarska i Zambija).

Ispitanici su istaknuli dobru kvalitetu OSM-ovih podataka, zajedno s mogućnošću njihove slobodne ponovne upotrebe, kao ključne razloge za njihovu komercijalnu upotrebu. OSM omogućuje komercijalnim korisnicima preuzimanje i ponovnu upotrebu podataka po svojoj želji te njihovo prilagođavanje potrebama svog projekta, što podaci Google Mapsa, iako po kvaliteti nešto bolji, ne omogućuju.

Pronađeno je pet različitih načina doprinosa: uređivanje podataka, razvoj i/ili financiranje alata, sponzoriranje događaja, financiranje OSM Foundationa ili srodno financiranje i izgradnja zajednice. Tvrtke ne samo da doprinose OSM-u već i koriste njegove podatke, a doprinosom podacima poboljšavaju kvalitetu usluga koje tvrtka pruža.

Osim kako doprinose, ispitanici su također pitani zašto doprinose OSM-u. Najčešća i treća najčešće spominjana motivacija su poboljšanje kvalitete podataka i usklađivanje s vlastitim skupom podataka. Druga najčešće spominjana motivacija je izgradnja zajednice. Ta motivacija spomenuta je u nekoliko konteksta: kartiranje određenog područja ili teme, pokazujući klijentima kako nastaviti rad, pokretanje lokalne zajednice na određenoj temi kartiranja ili organiziranje kartiranja s lokalnim zajednicama.

Većina ispitanika spomenula je podatke kao jednu od snaga OSM-a, a njihovi glavni atributi uključuju kvalitetu, potpunost i pokrivenost. Unutar toga, sudionici su istaknuli iznimnu razinu detalja koju OSM-ovi kartografi bilježe, nastojeći podatke učiniti što točnijima, nešto što se ne događa u drugim izvorima podataka. Ali, tvrtke imaju nekoliko pritužbi na kvalitetu podataka, pokrivenost i shemu. Najjača pritužba je na različitu kvalitetu podataka i razinu detalja u različitim regijama, kao i mogućnost pogreške u podacima.

Nekoliko ispitanika spomenulo je prepreke u korištenju i doprinosu podataka OSM-a. U korištenju podataka, prepreke se odnose na nedostatak strukturirane sheme podataka i trajnih identifikatora, kao i zabrinutost zbog kvalitete i vandalizma. To su neki od razloga za stvaranje Overture Mapsa. Zaklada Overture Maps potiče suradnju na kartiranju otvorenih podataka, a pokrenuta je sredinom prosinca 2022. pod pokroviteljstvom Zaklade Linux. Njezina deklarirana misija je osnaživanje trenutačnih kartografskih proizvoda i proizvoda sljedeće generacije stvaranjem pouzdanih, jednostavnih za korištenje i interoperabilnih otvorenih kartografskih podataka. Osnivači Overturea bili su Amazon, Meta, Microsoft i TomTom. Taj projekt namijenjen je dopuni projekta OpenStreetMap, a zaklada potiče članove da izravno doprinose podacima projektu OSM (Wikipedia 2025).

Literatura

Frančula, N. (2020): Korporacijske aktivnosti na OpenStreetMapu, Geodetski list, 74 (97), 4, 447–448, <https://www.croris.hr/crosbi/publikacija/prilog-casopis/289973>, (6. 6. 2025.).

Ochoa-Ortiz, H., Re, B. (2025): Exploring why and how commercial organizations contribute to OpenStreetMap, *Annals of GIS*, 31, 2, 221–232, <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/19475683.2025.2457396>, (6. 6. 2025.).

Wikipedia (2025): Overture Maps Foundation, https://en.wikipedia.org/wiki/Overture_Maps_Foundation, (6. 6. 2025.).

Nedjeljko Frančula